

Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger NOTAT

Til: Følgegruppen for Miljøstyrelsens Referencelaboratorium

cc:

Fra: Stine Kjær Ottsen

Dato: 24. maj 2017

Emne: Arbejdsprogram 2017 for Referencelaboratoriet

Referencelaboratoriets arbejde består af en række opgaver, der er beskrevet under punkt A - C.

Aktivitet	Beskrivelse
A. Administration af lovgivning	
Almindelig rådgivning til Miljøstyrelsen om analysekvalitet til brug for styrelsens besvarelse af henvendelser mv. i relation til bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger	Referencelaboratoriet bistår med vurdering af det fagtekniske i henvendelser til Miljøstyrelsen fra borgere, miljømyndigheder, laboratorier og andre om analysekvalitet for kemiske og mikrobiologiske målinger i relation til bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger samt vurdering af forslag til nye/justerede bestemmelser om analysekvalitet for disse målinger fra interessenter.
Besvarelse af henvendelser fra miljømyndigheder, laboratorier m.fl.	Der vil løbende være behov for at bistå med at besvare skriftlige og telefoniske henvendelser fra bl.a. miljømyndigheder og laboratorier om analysekvalitet for kemiske og mikrobiologiske målinger i relation til bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger, herunder i relation til det nationale program for overvågning af vandmiljøet. Bistanden foregår normalt ved telefonisk besvarelse, e-mail eller besvarelse af spørgsmål på referencelaboratoriets hjemmeside.
Metodedatablade	Referencelaboratoriet udarbejder metodedatablade for parametre, hvor standardmetoder ikke specificerer alle forhold ved analyse, forbehandling, opbevaring mv. i tilstrækkeligt omfang. Metodedatabladene vedligeholdes løbende, og nye emner kan tages op efter aftale i Referencelaboratoriets følgegruppe. Ved udarbejdelse af nye metodedatablade indbydes laboratorier til kommentering af forslaget. - I bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger anføres M021 som metodekrav for sølv i bilag 1.11 Kontrol af jord, men i anvendelsesområdet for M021 står, at metodedatabladet ikke gælder for sølv. Opgaven består i at inkludere sølv i metodedatabladet. - Gennemgang af metoder til salmonella, E. coli og coliforme bakterier kan resultere i opdatering af metodedatablade. - Omstrukturering af mikrobiologiske metodedatablade, så der kun er ét metodedatablad for hver parameter frem for i dag, hvor der for flere parametre (E. coli, coliforme bakterier, kimtal, enterokokker) er forskellige metodedatablade afhængigt af prøvetype.

- DS/EN ISO 7393-2:2002 til bestemmelse af frit chlor og total chlor i vand er under revision. DS/EN ISO 7393-2 (seneste udgave) er anført som et af flere mulige metodekrav i metodetablade M026 for analyse af frit og total chlor i drikkevand og bassinvand. I M026 anføres, at DS/EN ISO 7393-2 (seneste udgave) er identisk med ISO 7393-2:1985. Ved revisionen af DS/EN ISO 7393-2:2002 vil der formodentligt være ændringer, som betyder, at standarden adskiller sig fra tidligere versioner. M026 opdateres så det ikke anføres, at seneste udgave er identisk med en dateret udgave af standarden.

- Det Marine Fagdatacenter (DMF) forventes ultimo maj at komme med forslag om ændring af opbevaringstid for uorganiske næringssalte i marint vand. En henvendelse fra DMF i 2015 blev besvaret af Referencelaboratoriet og ligger til overvejelse hos DMF. Det må forventes at også det giver anledning til revurdering af metodetablade på det marine område.

Notater fra referencelaboratoriet til tydeliggørelse af emner i bkg. om kvalitetskrav til miljømålinger

I forbindelse med bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger viser erfaringen, at der kan være behov for uddybning af visse af bekendtgørelsens bestemmelser. Dette sker ved udarbejdelse af notater til administrativ tydeliggørelse af specifikke bestemmelser i bekendtgørelsen.

- Notat om forståelsen for hvordan måleusikkerhed hænger sammen med antal af betydende cifre ved resultatangivelse.

Ændring af bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger

Referencelaboratoriet yder bistand til Miljøstyrelsens administration af bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger, herunder:

- implementering af bestemmelser i drikkevandsdirektivets bilag II og III.

- bistand til vurdering/håndtering af høringssvar for ændring af bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger

- fastsættelse af analysekvalitetskrav i relation til evt. nye NOVANA-stoffer, jf. aktiviteten som også er på 2016-programmet

- udarbejde oversigt over parametre og prøvetyper, hvor gældende krav ikke er optimale i forhold til behov.

- i bilag 1.12 Overvågning af fersk sediment og bilag 1.13 Overvågning af marint sediment er der analysekvalitetskrav til glødetab. Ved ændring af bekendtgørelse nr. 231 blev krav til detektionsgrænse fjernet. Det skal vurderes om det er relevant at stille krav til måleusikkerhed i form af Uabs og Urel.

- udarbejde forslag til opdatering af bilag 1.0 - 1.2 (generelle bestemmelser for kemiske målinger) og bilag 2.0, 2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.5 og 2.2 (generelle bestemmelse for mikrobiologiske målinger). Opdateringen skal i videst muligt omfang baseres på henvisninger til internationale standarder. Det tilstræbes, hvor det er relevant, at opbygge de kemiske og mikrobiologiske bilag efter samme model.

- Systematisering/indledende stillingtagen til håndtering af høringssvar for ændring af bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger.

- Vurdering af mikrobiologiske målemetoder har givet forslag til ændringer i bekendtgørelsen, som må samles op, når notaterne er endelige.

Vurdering af målemetoder og prøvetagning til lovgivning	<p>Referencelaboratoriet vurderer nye analysemetoder til måling af kemiske og mikrobiologiske parametre med henblik på evt. at tillade, at disse metoder anvendes til kontrolmålinger. I de tilfælde, hvor der ikke findes standardmetoder, kan referencelaboratoriet beskrive analysemetode.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Total olie i drikkevand: På baggrund af et udtræk fra Jupiter-databasen blev det i 2016 undersøgt, hvilke målemetoder laboratorierne anvender i praksis til bestemmelse af total olie i drikkevand, samt hvilken analysekvalitet der kan leveres. Referencelaboratoriet ønsker at få laboratoriernes respons på notatet med henblik på at anbefale analysekvalitetskrav og dermed definere parameteren 'total olie'. - Referencelaboratoriet anbefaler, at der igangsættes en undersøgelse af, om man ved enkle modifikationer af Reflab metode 4 kan undgå problemstillingen vedrørende utilstrækkelig genfindning af tilsat intern standard. Der foretages en litteraturgennemgang for at se på hvordan problem tackles i andre metoder, fx DS/ISO 18287:2006. - I Reflab metode 5 er der en fejl i bølgelængde angivelsen i figurteksten til figur 3. Der står, at absorbansen skal måles ved 2969 cm⁻¹. Det skal rettes til 2960 cm⁻¹. - Metodekrav til COD i ferskvand (åbne for mulighed for at anvende kit-metoder, evt. med en nedre grænse for kit-metodernes anvendelighed), metodedatablad M003 (opgave 6g fra 2016)
Deltagelse i laboratoriesamarbejder/netværk	<p>Referencelaboratoriet deltager efter behov i "Sektorudvalget for teknisk prøvning på miljøområdet", når der er emner af særlig interesse på dagsordenen. Sektorudvalget er et samarbejde mellem interessenter inden for miljømålinger, hvor DANAK varetager sekretariatsfunktionen. Der afholdes 2 møder om året i udvalget.</p> <p>Efter nærmere aftale med Miljøstyrelsen kan referencelaboratoriet deltage i nationale og internationale samarbejder/netværk.</p>
Forberedelse af ny EU-regulering	<p>Referencelaboratoriet støtter løbende Miljøstyrelsens stillingtagen til forslag til EU-regulering vedrørende analysekvalitet for kemiske og mikrobiologiske målinger.</p>

B. Undersøgelserprojekter

Målemetode for bestemmelse af glyphosat og AMPA

Formålet med projektet er i at undersøge, om tilsætning af EDTA har en negativ indflydelse på analysekvaliteten. Der skal analyseres vand fra et antal boringer, der udvælges på basis af skrivebordsopgaven. Effekten af tilsætning af EDTA på den analytiske proces undersøges ved at analysere prøverne (både som spikede og ikke-spikede) på følgende tre måder:

1. EDTA i koncentration som angivet i ISO 16308:2014.
2. EDTA i en mindre koncentration end angivet i ISO 16308:2014.
3. Uden tilsætning af EDTA.

Arbejdet forventes at resultere i en afklaring af EDTAs betydning for analysekvaliteten samt evt. ændringer/tilføjelser i metodetablad M059.

C. Tværgående

Nyhedsformidling

Referencelaboratoriet viderefører og vedligeholder den eksisterende hjemmeside www.reference-lab.dk, der dækker referencelaboratoriets samlede arbejdsområde. Hjemmesiden indeholder information om referencelaboratoriets arbejde ved publicering af referencelaboratoriets rapporter, notater mv., med mindre andet aftales med Miljøstyrelsen. Hjemmesiden giver desuden mulighed for bl.a. at hente metodetabla og analysemetoder samt at stille spørgsmål.

Hjemmesiden opdateres fortsat løbende med nye publikationer, når disse er godkendt af Referencelaboratoriets følgegruppe.

Referencelaboratoriet udgiver det eksisterende elektroniske nyhedsskrift NYT fra REFLAB, der dækker referencelaboratoriets samlede arbejdsområde. Nyhedsskriftet skal kommunikere resultaterne af referencelaboratoriets arbejde ud til en bredere kreds på en populær og forståelig form.

NYT fra REFLAB udgives løbende og publiceres alene elektronisk og kan hentes fra referencelaboratoriets hjemmeside. De personer og institutioner, der har udtrykt interesse herfor, modtager e-mail til information, når ny information udkommer.

Styring af referencelaboratorieopgaver

Projektstyring omfatter

- Løbende kommunikation med Miljøstyrelsen
- Mindst ét årligt samarbejds møde med Miljøstyrelsen, bl.a. forud for fastlæggelse af det følgende års arbejdsprogram
- Udarbejdelse af arbejdsprogram for det følgende år
- Faglig og tidsmæssig styring af referencelaboratoriets aktiviteter, herunder koordinering mellem den kemiske og mikrobiologiske del af arbejdet
- Ressourcestyring, herunder udarbejdelse af forbrugsoversigter
- Deltagelse i referencelaboratoriets følgegruppe
- Sekretariat for referencelaboratoriets følgegruppe
- Udarbejdelse af referencelaboratoriets årsberetning for det forgangne år
- Med udgangen af hvert kvartal og på evt. anmodning fra Miljøstyrelsen udarbejdes en kort status om projektets fremdrift i forhold til aftalt arbejdsprogram